

Mål och budget 2020 - 2022 Natur- och trafiknämnden 2020

Innehållsförteckning

I An	svar och uppgifter	3
	rtfattad beskrivning av utgångsläge	
3 Nä	mndens fokus och resultatindikatorer 2020-2022	5
3.1	Bästa utveckling för alla	5
3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	6
3.3	Stark och balanserad tillväxt	7
3.4	Maximalt värde för skattepengarna	8
4 Jän	nförelser med andra kommuner	9
5 Re	sursfördelning	10
5.1	Ramärendet	10
5.2	Nämndyttrande	10
6 Ch	eckar och avgifter	13
7 Ut	maningar och möjligheter – framåtblick 2040	14

I Ansvar och uppgifter

Nämnden ansvarar för funktionen och attraktiviteten av vägar, gator, parker och naturmark med tillhörande kommunägda anläggningar som är tillgängliga för allmänheten. Nämnden ansvarar vidare för parkeringsfrågor och framkomligheten. Nämnden ansvarar också för att skapa ett hållbart utbud av alternativa sätt att förflytta sig genom gång och cykel inom kommunen. I ansvaret ingår även att bygga ut, förvalta och utveckla infartsparkeringar.

2 Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Natur- och trafiknämnden sköter om kommunens allmänna anläggningar på ett bra sätt. Medborgarna är bland annat nöjda med vinterväghållningen och möjligheterna att cykla. Nämnden har flera program för reinvesteringar där exempelvis belysningsprogrammet bidrar till bättre och mer energieffektiv belysning. Vidare fortsätter arbetet med att tillskapa fler ute-gym och översyn av lekplatser. Det årliga blomsterprogrammet är mycket uppskattat.

En stor utmaning när kommunen växer ligger inom trafikområdet och frågan om framkomlighet. Att verka för en god framkomlighet i sak och information om densamma har hög prioritet. Nämnden har utvecklat kommunikationsinsatser genom bland annat bättre närvaro på sociala medier, smsmeddelande i samband med byggnationer och insatser för att berätta om nya anläggningar. Under året har kommunens kostnader för kapitaltjänst och drift av allmänna anläggningar ökat. När kommunen växer så kommer dessa kostnader att öka i snabb takt och bli en utmaning för såväl nämnden som kommunen som helhet.

3 Nämndens fokus och resultatindikatorer 2020-2022

3.1 Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Fokusområde från:
Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna.	Medborgarna nöjda med underhåll och skötsel av gator och vägar (SCB)- mål att vara bland de 10% bästa		10 %	10 %	10 %	
	Medborgarna nöjda med snöröjning av gång- och cykelvägar (SCB)- mål att vara bland de 10% bästa		10 %	10 %	10 %	KF
	Medborgarna nöjda med belysningen av gång- och cykelvägar (SCB)- mål att vara bland de 10% bästa		10 %	10 %	10 %	KF
	Medborgarna nöjda med hanteringen av synpunkter och fel	2,84	3,1	3,2	3,3	KF

Arbete för att nå målet

Under 2020 kommer Natur- och trafiknämnden att arbeta vidare för en högre nöjdhet bland nackaborna vad gäller kund- och medborgarbemötande. Ett mer enhetligt och systematiskt arbetssätt mellan och inom enheter ska arbetas fram, möjligheter till digitalisering ses över samt en översyn av kommunens stödsystem i sammanhanget genomföras.

Den generella standarden på vägnätet är god och vinterväghållningen är välfungerande. Under 2019 förväntas ett nytt avtal förbättra sandupptagningen (sopning och borttagning av grus från vinterväghållningen).

Nämnden har ett ambitiöst investeringsprogram för att förnya belysningsnätet. Ett nytt avtal för underhåll av belysningsnätet med krav på åtgärdstider förväntas ge snabbare felavhjälpning.

Nämnden arbetar vidare med att förbättra medborgarnas möjligheter till att ha digitala kontakter med kommunen. B I a kommer man att se över möjligheterna för läkare på vårdcentraler att kunna skicka intyg digitalt när det gäller ansökningar av parkeringstillstånd.

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Fokusområde från:
Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och	Nacka kommuns ranking i den årliga undersökningen Sveriges friluftskommun. Mål att vara bland de 10% bästa		10%	10%	10%	KF
djurliv	Medborgarna nöjda med skötsel av park och natur (SCB)-mål att vara bland de 10% bästa		10 %	10 %	10 %	KF
	Andel energismart belysning	29 %	34 %	42 %	49 %	KF
	Andel sjöar med god status vad gäller övergödning	63 %	75 %	75 %	75 %	KF
	Andel godkända badvattenprover	95 %	100 %	100 %	100 %	KF
	Antal åtgärdade områden i skogsskötselplanen		12	12	12	KF

Arbete för att nå målet

Fortsatt arbete med investeringar kommer att göras och utbyte till mer energisnål LED-armatur. Ett styrsystem kommer även upphandlas som möjliggör effektstyrning av belysningen vilket t.ex. möjliggör minskad elförbrukning delar av dygnet.

Väl utarbetade skötselplaner ligger till grund för drift och underhåll såväl som investering i park och natur. Investeringsbudgeten för parkmark förstärks vilket möjliggör en upprustning av parker i behov av att förbättras med åtgärder såsom nyplantering och upprustning/nyanläggning av anläggningar som gångvägar, grillplatser och lekplatser. Blomsterprogrammet kvarstår med samma höga ambitionsnivå som tidigare år.

Med utgångspunkt i den av nämnden framtagna friluftsplanen genomförs åtgärder för att förbättra medborgarnas möjligheter att ha ett rikt friluftsliv. Det handlar om allt från förbättrad kommunikation kring vad kommunen har att erbjuda, till att skapa ett attraktivt och tillgängligt innehåll i naturen med grillplatser, vandringsleder mm.

Inom ramen för trivselpaketet kommer satsningar att göras på trivselhöjande och tillgänglighetsförbättrande åtgärder med bland annat trivselbelysning och pop up-parker.

På natursidan bibehålls en välfungerande samverkan med skolklasser och föreningar kring skräpplockning. Här görs också satsningar på gallringar för att skapa ljusa och attraktiva skogar med hög biologisk mångfald.

I samverkan med Nacka Vatten och Avfall (NVOA) finansierar nämnden utredningar av sjöar med hög näringsbelastning. Syftet är att identifiera lämpliga reningsåtgärder för dagvatten, tex. anläggning av dagvattendammar. Med stöd av Naturvårdsverket kommer nämnden och NVOA också att bygga en pilotanläggning där regnbäddars utformning och reningsverkan kommer att utredas. Regnbäddar anläggs i gatuområdet och syftar till att rena dagvattnet från gatan.

Genom badvattenprovtagningen mäts regelbundet bakterieinnehållet i vattnet på de kommunala

badplatserna och Nackas badvatten håller en mycket god kvalitet. Under sommarperioden har kommunen förbjudit hundar att vistas på badplatserna och tillhandahåller också toaletter med täta städningsintervall.

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Fokusområde från:
God framkomlighet och hållbart resande	Antalet infartsparkeringsplatser bil ska vara oförändrade eller öka	I 530	I 530	I 530	I 530	KF
	Antal cykel passager Sicklavägen ska öka med 10%	880 000	970 000	I 067 000	I 173 700	KF
	Antal infartsparkeringsplatser cykel nära kollektivtrafik	592	700	800	900	KF
	Andel resande i kollektivtrafik	35 %	35 %	36 %	37 %	KF

Arbete för att nå målet

Det ska vara enkelt att ta sig fram i Nacka på ett säkert sätt. Högt prioriterat är framkomligheten för gående, cyklister samt kollektivtrafik. Flera aktiviteter och investeringar genomförs för att uppmuntra användandet av cykel och kollektivtrafik i det dagliga resandet. De kommande utbyggnadsobjekten för cykeltrafik handlar om alltifrån breddning och komplettering av befintliga cykelbanor till ny skyltning och målning eller fler cykelparkeringar och cykelpumpar.

Fortsatt fokus ligger också på att i kollektivtrafiknära lägen upprätthålla lika många, eller låta anlägga ännu fler, infartsparkeringar för både cykel- och biltrafik. Utöver stadsbyggnadsprojektens ansvar att hitta ersättningsytor inom sina projektområden så ligger det också på trafikenheten att i möjligaste mån låta anlägga nya infartsparkeringar. Utifrån genomförda inventeringar av markytor kommer trafikenheten att arbeta för att nya infartsparkeringar kommer på plats successivt de kommande åren, där så är möjligt.

Behovet av framkomlighet rör självfallet också biltrafiken. Utifrån analyser av olycksstatistik, synpunkter från medborgare och interna observationer drivs ett systematiskt och kontinuerligt arbete för att förbättra den fysiska miljön ur trafiksäkerhetssynpunkt och framkomlighet. Det handlar om exempelvis hastighetsreglerande åtgärder i form av refuger, avsmalningar, gupp, ändrade kurvradier etc. Framkomligheten under byggtid är också central de kommande åren. Utifrån Nacka kommuns framkomlighetsstrategi, parkeringstal och mer konkreta trafikföringsprinciper ska det säkras en så pass effektiv trafik som möjligt på de platser i kommunen där stadsbyggnationen genomförs.

Att mäta andelen kollektivtrafikresenärer är en relativt omfattande och kostsam mätning som kräver många respondenter för att nå vetenskaplighet. Natur- och trafiknämnden tittar därför främst på och utgår från de mätningar som redan görs på regional nivå; Trafikförvaltningens årliga undersökning samt regionens regionala resvaneundersökningar vart fjärde år. Den senaste regionala

resvaneundersökningen genomförs under 2019 och kommer att publiceras under 2020.

I det regionala sammanhanget kan nämnas att utöver indikatorn "antal cykelpassager", så arbetar Kommunen för att matcha den regionala cykelplanens mål att andel resor med cykel i högtrafik ska nå 20 %, fram till år 2030.

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Fokusområde från:
Skötsel och investeringar genomförs i rätt	Andel av kommunens totala kostnader	-	5 %	5 %	6 %	
tid till rätt kostnad.	Upparbetningsgrad i investeringsprojekt	60 %	70 %	75 %	80 %	KF

Arbete för att nå målet

Natur- och trafiknämnden arbetar för att nämndens andel av kommunens kostnader ska ligga kvar på dagens nivå på cirka 5%

Den största förändringen jämfört med dagens förutsättningar kommer från stadsbyggnadsprocessen där omfattningen av nya offentliga anläggningar som byggs och hur dessa finansieras påverkar Natur och trafiknämndens framtida kostnader.

Natur- och trafiknämnden kommer i samverkan med stadsbyggnadsprocessen arbeta med att ambitionsnivån för det som byggs i det offentliga rummet blir så kostnadseffektivt som möjligt, även ur framtida drift och underhållsperspektiv.

I den dagliga driften pågår ett kontinuerligt förbättringsarbete med att utveckla effektiva arbetssätt och teckna kostnadseffektiva avtal med entreprenörer.

Upparbetningsgraden för investeringar har historiskt varit relativt låg. Under de kommande åren kommer mer vikt därför att läggas på ambitiösa men realistiska tidplaner, framdrift i projekten samt en gemensam och strukturerad uppföljning av projektportföljen med kontinuerlig rapportering i nämnden.

4 Jämförelser med andra kommuner

Nedan redovisar Natur- och trafiknämnden jämförelsetal med kommunerna Täby, Sollentuna, Tyresö och riket. Ett urval från SCB:s Medborgarundersökning 2018 ligger till grund för detta avsnitt. (Årets mätning är ännu inte klar.)

Fokus ligger här på hur olika serviceområden uppfattas av bosatta i kommunen. Jämförelser på kostnadssidorna är svåra att genomföra då kommunerna redovisar kostnader på olika sätt och i olika typer av organisationer.

Sammantaget gör nämnden mycket för att kommunen ska vara en attraktiv plats varje dag. Kommunen har förbättrat sin placering från 19:e år 2017 till nionde plats 2018. Det är 111 kommuner som är med i medborgarundersökningen och det innebär att kommunen nu är bland de 10 % bästa, och når därmed målet att vara bäst på att vara kommun inom natur- och trafikområdet.

Jämförelse urval av frågor med andra kommuner och riket

	Nacka	Täby	Sollentuna	Tyresö	Riket
belysningen av gång- och cykelvägar i din kommun?	6,6	6,7	6,9	6,5	6,3
underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar i din kommun?	6,7	6,8	6,9	6,6	6,0
snöröjning av gång- och cykelvägar i din kommun?	6,0	6	6,2	6,0	5,6
trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun?	6,2	6,6	6,5	6,4	5,6
belysningen av gator och vägar i din kommun?	7,1	7,1	7,2	6,9	6,1
underhåll och skötsel av gator och vägar i din kommun?	6,6	6,2	6,8	6,1	6,1
snöröjning av gator och vägar i din kommun?	6,1	6	6,3	6,0	5,5
trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun?	6,7	6,7	6,8	6,5	6,0

5 Resursfördelning

5.1 Ramärendet

I juni fattade kommunstyrelsen beslut om ekonomiska ramar och budgetdirektiv inför nämndernas arbete med förslag till Mål & Budget 2020 - 2022. Natur och Trafiknämndens ram utökades med 35,6 miljoner kronor till 2020, och ramen fastställdes till 285,9 miljoner kronor. Den största delen av volymförändringen består i kapitaltjänstkostnader för nya anläggningar som färdigställs, både från den egna verksamheten och från exploateringsverksamheten.

Under åren 2020 - 2022 kommer färdigställda tillkommande objekt övertas av nämnden och medföra ökade drift- och underhållskostnader. Exempel på tillkommande objekt är parkmark, vägyta, konstruktionsbyggnader (broar, kajer, tunnlar och liknade konstruktioner) och belysningsarmaturer. Tillkommande volymer omfattar färdigställda stadsbyggnadsprojekt som aktiverats och även investeringsprojekt natur- och trafiknämnden själv ansvarar för. De tillkommande kostnaderna för drift och underhåll bygger på uträknade schabloner för respektive volymtyp.

Budget för vinterunderhåll höjs inför 2020 efter principen om genomsnittligt utfall under de senaste 4 åren inklusive innevarande års budget/prognos. Ett gediget arbete för att analysera de ökande kostnaderna för vinterunderhåll har gjorts och resultatet visar att:

- kostnadsnivån de tre senaste säsongerna inte står ut sett ur ett tioårsperspektiv
- att tre milda säsonger har följts av tre säsonger med svårare väderförhållanden
- att nästan hälften av skillnaden mellan de tre senaste säsongerna och de tre föregående kan förklaras av pris- och indexhöjningar i ett nytt avtal och att vinterväghållningen för parkvägar flyttats från parkavtalen till vinterväghållningsavtalen

Arbetssätt och ambitionsnivå har i stort varit oförändrad sedan 2010 och har därmed inte gett upphov till någon kostnadsökning.

5.2 Nämndyttrande

Tillfälligt utökad ram 2020 - 2021

Nämnden föreslår en tillfälligt utökad ram åren 2020 - 2021 med totalt 6 mkr, fördelat på 4,35 miljoner kronor 2020 och 1,65 miljoner kronor 2021

	TOTALT	2020	2021
Genomförande 5 naturreservat :			
•Övergripande kostnader	1,5 mkr	1,2 mkr	0,3 mkr
•Baggensstäket	0,7 mkr	0,35 mkr	0,35 mkr
•Skarpnäs	0,9 mkr	0,5 mkr	0,4 mkr
•Ryssbergen	0,8 mkr	0,7 mkr	0,1 mkr
•Rensättra	0,6 mkr	0,6 mkr	
•Skuruparken	1,5 mkr	l mkr	0,5 mkr
TOTAL	6 mkr	4,35 mkr	1,65 mkr

Natur- och trafiknämnden har i uppdrag att bilda och iståndsätta 4 naturreservat och ett kulturreservat. Arbetet med de fem projekten är i september 2019 pågående i olika faser och är ett prioriterat projekt inom kommunen. Alla fem respektive processer inom detta projekt är individuella och har olika förutsättningar som kräver olika utredningar och ställningstagande inför deras respektive utformning för beslut och skötselföreskrifter. Processen kring bildandet styrs av miljöbalken och förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

För hela projektet finns övergripande projektledning samt sakkunniga ekologer och jurister för respektive process för reservaten. För iståndsättningen kommer denna att drivas utav kommunens reservatsförvaltare.

Nämnden föreslår att den föreslagna budgetramen tillfälligt ökar med 4,35 mkr till att omfatta 290,3 miljoner kronor år 2020. Den slutgiltiga fördelningen av budgetramen sker i samband med att nämndens internbudget fastställs i december.

Den föreslagna utökningen är kopplad till ett uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige. I den mån nämnden ska göra besparingar motsvarande den föreslagna utökningen har enheten för drift offentlig utemiljö identifierat ett antal områden där ambitionsnivån är möjlig att sänka. Exempel på områden är minskad klottersanering, minskad sopsaltning av cykelvägar på vintern, minskade skogsskötselåtgärder, minska antalet papperskorgar i kommunen, minskad naturstädning, ingen sjöisplogning på vintern och inget högtidsfirande i Nyckelviken. Genom att sänka ambitionsnivån på dessa områden skulle det vara möjligt att hantera kostnaden för de nya naturreservaten inom fastlagd ram.

Nämnderna resursfördelning, nettoredovisning (tkr)

Verksamhe t (tkr)	Boks lut 2018	Budg et 2019	Prog nos 2019 T2			Förän dring				Budget	2020		Skillna d 2019 och	bud get ram 202 0
						Nämn d		yttrand e					tkr	%
				Ramärend e intäkter	Ramären de kostnade r	Volym intäkte r	Volym kostnad er	Satsnin g intäkter	Satsnin g kostnad er	Intäkte r	Kostna der	Netto		
Gata, väg, park och natur	-179 356	-194 636	-194 636	0	-27 876				-4 350	0	-227 862	-227 862	-32 226	17%
Vinterunde rhåll	-42 041	-30 058	-41 820	0	-7 759						-37 817	-37 817	-7 759	26%
Nämnd och nämndstöd	-1 701	- I 705	- I 705	0	0						-1 705	-1 705	0	0%
Myndighete r och huvudmann a	-22 305	-23 906	-23 906	0	0						-23 906	-23 906	0	0%
Summa	-245 403	-250 305	-262 067	0	-35 635				-4 350	0	-290 290	-290 290	-39 985	16 %

Nämnderna resursfördelning, volymredovisning

(Antal) Verksamhet	Volym- enhet	Ram- ärende	Nämnd- yttrand e (Föränd r)	Central- justerin g	Budget 2020	Kommentar

6 Checkar och avgifter

Inför 2018 införde natur- och trafiknämnden avgifter och viten för att handlägga trafikanordningsplaner och schakttillstånd samt för att ta ut viten i de fall förutsättningar i angivna projektbeslut inte följs.

Avgifterna för 2020 föreslås vara oförändrade, dvs I 500 kr vardera för trafikanordningsplan och schakttillstånd som ger två veckors arbete, därefter kostar det I 500 kr per påbörjad vecka. Viten ligger på nivåer mellan 5 000 kr – 20 000 kr beroende på förseelse där grövre förseelser även kan utdelas per dag. Nämnden föreslår att vitet för att inte ha återställt mark efter färdigt byggprojekt höjs, för att skapa ett tydligare incitament till byggherrar och entreprenörer att städa upp efter sig, efter avslutat projekt. Nämnden kommer göra en utvärdering av avgifter och viten vilken kommer ligga till grund för att förtydliga nu rådande reglemente, i mål och mening att skapa en tydlighet för våra externa samarbetsparter.

7 Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2040

Av nedan graf framgår hur stor del kapitaltjänstkostnaderna kommer att ta av nämndens totala ram på 5 % av kommunens totala kostnader. Det framgår att dessa ökar snabbt de kommande åren för att om 6 till 8 år motsvara hela eller mer av nämndens budget. I takt med att kapitaltjänstkostnaderna ökar minskar tillgängligt utrymme för drift och underhåll. Grafen visar också att ökningen av kapitaltjänstkostnaderna huvudsakligen kopplas till exploateringsprojekt. För klara problematiken med ökade kapitaltjänstkostnaderna måste samspelet mellan kommunstyrelsen och nämnden bli än bättre där prioriteringar måste göras utifrån vad som ska byggas när, och med vilken kvalitet. Därtill behöver det ses över om målet att nämndens budget ska utgöra 5 % av kommunens totala kostnader ska höjas.

Framkomlighetsfrågorna kommer fortsatt kännetecknas av både möjligheter och utmaningar. Den nya Skurubron börjar byggas 2019 liksom tunnelbanan till Nacka. Med dessa satsningar förbättras infrastrukturen både för bil- och kollektivtrafik. Samtidigt kommer byggnationen av dessa projekt att påverka framkomligheten under tiden de pågår. Tydlig information och åtgärder som ger en så god framkomlighet som möjligt kommer att krävas. Att vara bra varje dag i allt vi gör har högt fokus för nämnden. För att lyckas med detta måste arbetet med bra kundbemötande och hantering av felanmälningar och synpunkter förstärkas. Ett utvecklingsarbete har påbörjats och kommer att fortsätta under 2020.

NTN - VS 5% MÅLET

